

Zakaj so v
Ilirski Bistrici
potrošniki
plačali
140.970 din
preveč?

SNEŽNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE ILIRSKA BISTRICA

LETO IV ● ŠTEVILKA 9

SEPTEMBER 1965

CENA 20 DIN

Poštnina plačana v gotovini

MEDOBČINSKA TRŽNA INŠPEKCIJA ZA OBMOČJE OBČIN POSTOJNA, SEŽANA IN ILIRSKA BISTRICA JE TE DNI KONTROLIRALA POSLOVANJE ILIRSKOBISTRISKE KLAVNICE IN ILIRSKOBISTRISKIH MESNIC. PREGLEDI SO TRAJALI NEKAJ DNI, INŠPEKCIJSKI ORGANI PA SO UGOTOVILI, DA SO BILI ILIRSKOBISTRISKI POTROŠNIKI SAMO V ŠESTIH DNEH, T. J. V ČASU OD 18. AVGUSTA DO 24. AVGUSTA, ZARADI NEPRAVILNOSTI V KLAVNICI IN MESNICAH OŠKODOVANI ZA CELIH 140.790 DINARJEV.

Tržna inšpekcija je ugotovila, da so imele vse mesnice dne 24. in 25. avgusta samo 45 kg mesa kvalitete mlade pitane živine. Iz dobavnice, s katerimi klavnica obremenjuje posamezne mesnice v Ilirski Bistrici, pa je razvidno, da je le ta izdala v času od 17. do 24. avgusta skupaj 2.175 kg mesa kvalitete mlade pitane živine, ki je bilo seveda nekoliko dražje kot pa ostalo goveje meso, ki je bilo slabše kvalitete. Če bi pri tem računali še zalogo tovrstnega mesa, ki so ga imele mesnice na zalogi omenjenega dne, bi ugotovili, da je bilo v času od 17. do 24. avgusta ilirskobistriškimi potrošnikom prodano skupaj 1.083 kg več mesa tovrstne kvalitete, kot so ga sploh imeli v klavnici ali mesnicah. Pri tem so mesnice prejele nič manj kot znesek 140.790 dinarjev kot neopravičeni zaslužek na račun potrošnika, ker so prodajali meso slabše kvalitete za 130 dinarjev dražje od odobrene cene.

Inšpekcijski organi so pri nadaljnji kontroli ugotovili še druge nepravilnosti, ki so se na primer dogajale v poslovalnici št. 1 v Ilirski Bistrici dne 24. avgusta. Ugotovili so namreč to, da je poslovođa mesnice prodajal strankam meso po višji ceni, kot je bila določena. Tako je npr. prodal neki stranki iz Velikega brda $\frac{1}{2}$ kg bržole s kostjo, 18 dkg bržole brez kosti in 12 dkg kosti za 980 dinarjev. Iz računov, ki jih je naredila nato tržna inšpekcija, je ugotovljeno, da bi gornje meso veljalo po veljavnih cenah le 923 dinarjev in da je zaradi takega postopka stranka plačala kar 57 dinarjev več, kot bi pa to morala. Podobno se je zgodilo tudi z drugo stranko iz Ilirske Bistrice, ki se je isti dan pritožila tržni inšpekciji, da je kupila v omenjeni mesnici 7 kg mesa »pleča« brez kosti in da je za to plačala 11.900 dinarjev. Meso je bilo zaračunano po 1.700 dinarjev za en kilogram, t. j. po ceni, ki je bila določena z občinskim odlokom za kvaliteto mlade pitane govedi. Tovrstno meso bi moral mesar prodajati po ceni 1.520 dinarjev za en kg

in je bila zaradi takega odnosa — on namreč trdi, da je dobil taka navodila od klavnice, ki mu je meso dostavila v prodajo — stranka oškodovana za celih 1.260 dinarjev. Posebno stanje je bilo tudi v drugih mesnicah v Ilirski Bistrici, saj so vse mesnice prodajale meso slabše kvalitete po višjih cenah, ker so imeli po izjavah mesarjev taka navodila klavnice, ki jih z me-

som oskrbuje. Da bi se tržna inšpekcija prepričala, če je tako stanje tudi v poslovalnici št. 2, je prav tako kontrolirala nekaj potrošnikov, ki so nakupovali meso istega dne. Stanje je bilo isto, saj sta tudi mesarja te mesnice zaračunavala pri 20 dkg mesa potrošnikom kar 48 dinarjev več.

Ob takem delu se postavlja vprašanje, kdo naj bi bil glavni krivec tako malomarnega poslovanja. Ali naj prevzame glavno krivdo kmetijska zadruga v Ilirski Bistrici, ker spadajo vse te mesnice pod njeno upravo, ali odgovorni poslovodja klavnice?

Uprava kmetijske zadruge je že dne 18. avgusta sklicala posvetovanje vseh mesarjev in poslovodij, na katerem jih je seznanila z novimi cenami za posamezne vrste mesa in vse svoje poslovalnice pismeno obvestila, da bodo za vsako malomarno poslovanje ali spreminjanje cen in kvalitete mesa direktno sami od-

govarjali. Ker so take zadeve v ilirskobistriški občini stare že nekaj let in ker se pri nas ne bi smelo delati tako, bi bilo prav, da tudi kolektiv kmetijske zadruge pove svoje mnenje o tem, ali bo pripravljen plačati verjetno dokaj visoko kazen za take prekrške, ki jih povzroči nekaj ljudi svojevoljno, ne da bi za to vedelo matično podjetje. Če pa so o tem vedeli tudi oni, pa bi bilo prav, da dobijo tudi zasluženo kazen, saj ne bi smelo biti ne podjetja in ne zasebnika, ki bi se okoristil na račun potrošnika, ki že itak nosi dokaj težko breme reforme, ki jo izvajamo. Prav gotovo je, da bodo kršilci prejeli tudi zasluženo kazen, ne bi pa bilo odveč, da tudi ilirskobistriški potrošniki, ki so v tem primeru sami največ prizadeti, povedo svoje, se postavijo v vlogo kontrolorjev tudi sami in o napakah obveščajo pristojne organe, ki bodo lahko pravočasno ukrepali.

Javna tribuna o stanovanjski reformi

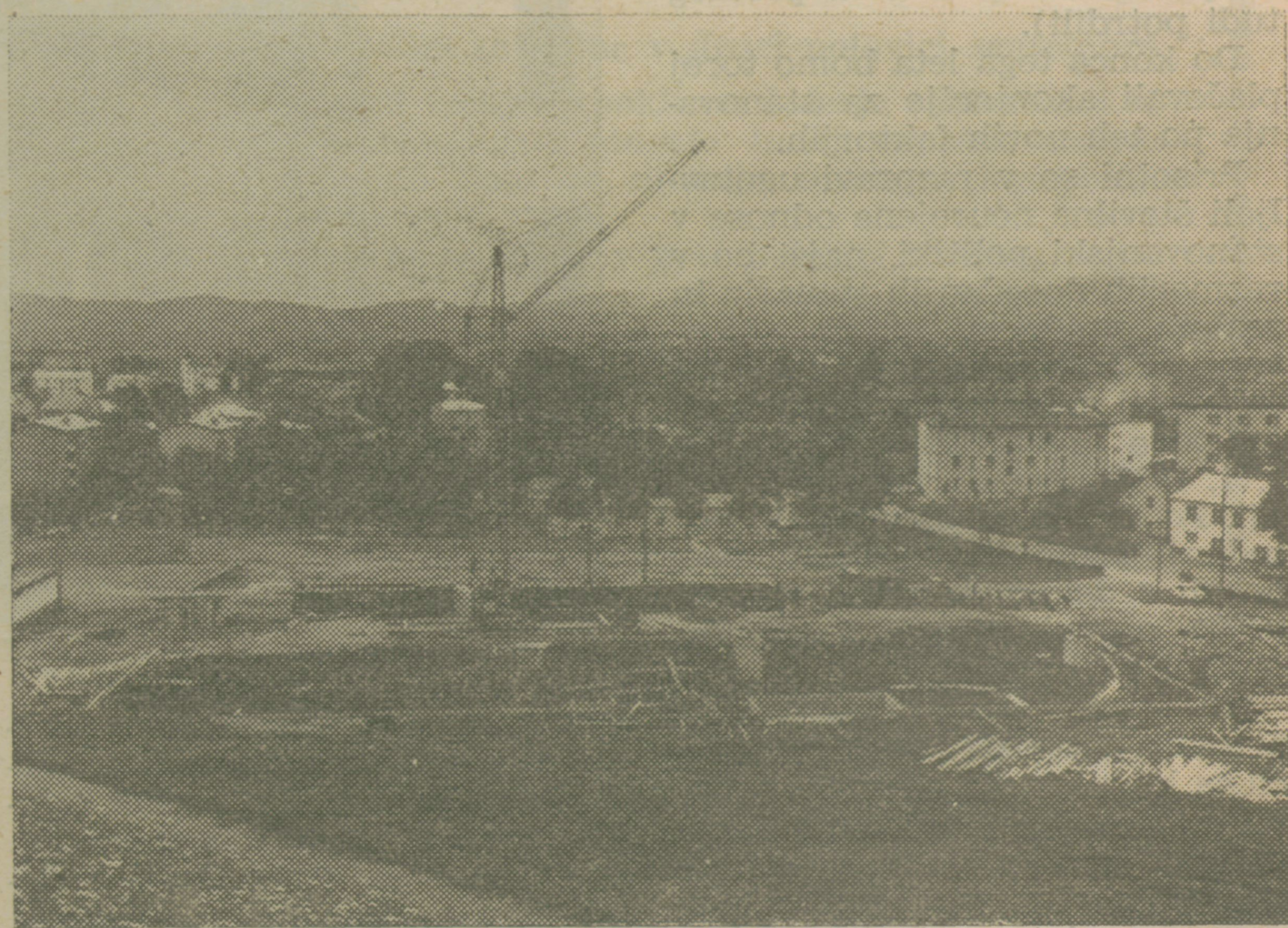
MESTNA ORGANIZACIJA SZDL ILIRSKA BISTRICA JE ORGANIZIRALA SREDI AVGUSTA V DOMU DRUŽBENIH ORGANIZACIJ JAVNO TRIBUNO O STANOVANJSKI REFORMI.

STANOVANJSKA PROBLEMATIKA JE IZREDNO AKTUALNA, KAJTI RAZPRAVE GLEDE VZDRŽEVANJA IN GRADNJE STANOVANJ V DRUŽBENI LASTI TEČEJO RAZMEROMA DOLGO. DOSEDANJE STANARINE NE PREDSTAVLJAJO ZADOSTNE OSNOVE ZA VZDRŽEVANJE STANOVANJ, KAJ ŠELE, DA BI OMOGOČALE NOVOGRADNJE. OB NOVEM OVREDNOTENJU STANOVANJ, IN IZRAVNANJU ODPOTANJ V STANARINAH, KI BODO IZVRŠ. KONEC TEKOČEGA LETA, TEŽI STANOVANJSKA REFORMA, DA STANARINO PRIBLIŽAMO EKONOMSKI CENI. V NASLEDNJIH ŠTIRIH LETIH NAJ BI SE POSTOPOMA POVEČAVANA STANARINA PRIBLIŽEVALA TEJ POSTAVKI.

Dosedanja stanarina povprečno predstavlja 5—8 družinskega proračuna, dočim znaša ta odstotek v razvitih državah že dolgo 20 % in še več. Tudi mi moramo ustvariti take pogoje, da bo priliv sredstev tolik, da se bodo stanovanja lahko uspešno vzdrževala in, kar je še najvažnejše, da bo gradnja novih stanovanj hitreje stekla.

Da bi vsaj do določene mere izravnali pomanjkljivosti dosedanjih stanarin, bomo do konca tega leta plačevali akontacije. To so dejansko dosedanje stanarine, pomnožene z določenim faktorjem. Na javni tribuni so strokovni delavci stanovanjskega sklada obrazložili te faktorje. Osnova teh faktorjev je vrednost 1 m² stanovanjske površine po gradbenih stroških iz decembra 1964 v višini 100.000 din. Ker pa je cena za gradnjo pri nas kljub upoštevanju povečanja gradbenih stroškov zaradi potresnega področja le prevelika v

(Konec na 2. strani)

Splošno gradbeno podjetje Primorje iz Ajdovščine, ki je prevzelo gradnjo zdravstvenega doma v Ilirski Bistrici, je že postavilo temelje novemu zdravstvenemu domu

Turistična družbena dejavnost je pomembna družbena sila

Povojni razvoj turističnega prometa v ožji in širši domovini kaže dve osnovni značilnosti: določeno stagnacijo v obdobju osvoboditve do leta 1954, na področju inozemskega turizma v primerjavi s predvojnimi stanjem pa zaostajanje ter nagel, skokovit porast celotnega, zlasti inozemskega turističnega prometa v naslednjem obdobju vse do danes, ko se turističnemu gospodarstvu odpirajo še boljše perspektive. Ob upoštevanju prioritarnih potreb, ki so v prvem obdobju terjale izgradnjo osnovnih temeljev naše socialistične družbe in našega gospodarstva kot celote, je vsekakor razumljivo, da je mogel turizem ali točneje gospodarstvo dobiti ustrezno mesto v našem ekonomskem dogajanju šele tedaj, ko so bili izpolnjeni vsi ostali, pravzaprav osnovni družbeno-politični in gospodarski pogoji za uspešen razvoj turizma kot gospodarske in rekreacijske dejavnosti.

Čeprav malce z zakasnitvijo se je v naši občini v zadnjih dveh letih vse bolj uveljavilo prepričanje o izredni vlogi, ki jo ima lahko turizem v gospodarskem razvoju naše občine. Zategadelj bi bilo prav, da že enkrat spremenimo merila, po katerih smo doslej obravnavali turizem in je treba v prihodnje pravilneje gledati na razvoj turizma v naši občini, saj se zlasti v zadnjih dveh letih odpirajo izredno

dobre perspektive. Ustvariti moramo potrebne pogoje za nadaljnji in hitrejši razvoj turizma, zlasti inozemskega, proučiti moramo tudi možnosti za vse tiste turistične investicije, ki bi nam bile za tak turistični razvoj potrebne. S tem bi bil tudi meritorno priznan pomen turizma v našem nadaljnjem družbenem in gospodarskem razvoju; priznan bi bil tudi gospodarski pomen turizma v okviru našega ekonomskega sistema, priznane pa bi bile hkrati tudi družbene funkcije turizma v skladu z novimi ustavnimi načeli, ki postavljajo v prvo vrsto skrb za človeka, torej tudi skrb za njegovo rekreacijo in za pravilno izkoriščanje prostega časa.

Do takega pravilnega vrednotenja turizma in še posebej tu-

jega prispevka želim navezati še nekaj konkretnjših podatkov o letošnji turistični sezoni v Ilirski Bistrici, ki je bila gotovo za nas najpomembnejša od vseh dosedanjih. Pomembna zato, ker je dokazala, kaj se lahko napravi z dobro voljo in trdim delom, navzlic temu, da ni kdove kaj sredstev na voljo.

Mrtvilo, ki je v pogledu turistične dejavnosti vladalo v ilirskobistriški občini vse do leta 1963, je povzročilo nezaupanje in pesimizem odgovornih činiteljev v komuni. Prav zategadelj bi morali letošnji uspehi služiti kot spodbuda za pristop k resnejšemu gledanju na tako pomembno in tudi donosno panogo naše gospodarske dejavnosti.

To trditev potrjujejo dovolj zgovorno aktivnost turističnega društva v Ilirski Bistrici, kjer sem sama tudi sodelovala v času turistične sezone. Na vso moč smo si prizadevali čim več storiti za poživitev turizma pri nas. Oglejmo si nekaj podatkov in akcij, ki jih je društvo v drugem letu svojega aktivnega dela. Predvsem mu je uspelo navezati soldine z našimi glavnimi turističnimi agencijami in tudi s številnimi predstavniki iz tujine. Tako se je že letos pred turistično sezono odprl nov in sodoben urejen turistični urad v Podgradu, ki je že v prvih mesecih svojega aktivnega dela opravičil svoj obstoj, saj se je tu ustavljalo in prenočevalo ter iskalo vse potrebne informacije toliko turistov, da urad ni mogel vseh

če se ne bi našlo podjetje, ki bi bilo pripravljeno to urediti.

Služba posredovanja in oskrbovanja s potnimi listi našim občanom je bila brezhibna, saj se je število posredovanj povečalo v primerjavi z lanskim letom že v prvih sedmih mesecih letos za nad 140 odstotkov. Uspešno deluje tudi menjalna služba, ki je v prvi polovici leta že presegla vrednost menjave tujih valut iz leta 1964. Nedvomno je porasel tudi promet nočitev, saj je bilo po evidenci že v prvih sedmih mesecih nekaj nad 2.650 nočitev skupaj s Podgradom, kar je za 60 odstotkov več kot v istem obdobju lani.

Teh nekaj podatkov je namenjenih za informacijo in ilustracijo o delu turističnega društva, ki je doseglo nadpovprečen in nepričakovan uspeh, zato mislim, da ne bi smelo biti več težav, s katerimi bi se srečalo društvo zaradi pomanjkanja denarnih sredstev in zaposlevanja sposobnih turističnih delavcev. Mislim, da tudi ne bi smelo več biti oklevanj, ali bomo začeli urejevati naše turistične postojanke na Sviščakih, Snežniku, da ne bi začeli razmišljati o možnostih zimsko-športnega turizma, o gradnji novega hotela in podobnem.

Na koncu želim še navezati nekaj misli na organiziran posvet predstavnikov Opatije in Reke, predstavnikov nekaterih gospodarskih organizacij iz ilirskobistriške občine, predstavnikov Cestnega podjetja, DES in dru-

(Nadaljevanje s 1. strani)

primerjavi z ostalimi mesti v republiki, so prisotni občani podprli predlog, da bi za osnovo izračunavanja vzeli vrednost 1 m² stanovanjske površine v višini 90.000 din. Po tem predlogu, ki ga je javna tribuna tudi priporočila občinski skupščini, da se zavzame zanj, naj bi se dosedanje stanarine povečale za naslednje faktorje:

leto izgradnje stanovanj	faktor
do 1959	1,87
1960	1,84
1961	1,47
1962	1,36
1963	1,19
1964	1,00

(Odborniki so na seji občinske skupščine 21. 8. t. l. ta predlog tudi potrdili).

Do konca tega leta bomo torej plačevali akontacije za stanovanja po teh novih faktorjih.

Prisotni so v razpravi ugotavljali številne neurejene odnose v stanovanjski politiki, najsi bo v razmerjih dosedanjih stanarin in realnih vrednosti starih stanovanj. Občani so se živo zanimali za ustroj stanovanjskega podjetja, nove organizacije, ki bo po 1. 1. 1966 gospodarila s stanovanji. Po Uradnem listu naj bi dosedanja stanovanjski skladi prenehali z delom in prešli v močnejšo organizacijo s številnimi novimi možnostmi.

Ob koncu javne razprave je prireditelj povzel nekaj priporočil za bližnjo sejo občinske skupščine. Mestna organizacija SZDL pa se je zavzela, da bo neposredno pred novim ocenjevanjem stanovanj ponovno organizirala javno razpravo skupaj s tovariši, ki bodo ocenjevanje izvajali.

— oj

rističnega gospodarstva bo seveda moglo priti v naši občini šele tedaj, ko nam bo uspelo zgraditi osnove našega gospodarstva kot celote, saj predstavljajo zlasti številne industrijske panoge, kmetijstvo in še posebej promet s sodobno urejenim cestnim omrežjem, osnovno vsakega turizma. Na to uvodno misel svo-

sprejeti in razmestiti v zasebne sobe. Zaradi tega mislim, da bodo pristojni organi morali že za prihodnjo sezono v Podgradu ukreniti vse potrebno, da se bo uredil sodoben turistični lokal. Prostori so namreč na voljo, kjer je trenutno matični urad. Treba bo poiskati samo investitorja, pa naj bo tudi zasebnik,

kih, ki ga je sklical predsednik skupščine, tov. ing. Ivan Kukovec v Ilirski Bistrici dne 27. avgusta, kjer so razpravljali o pogojih in možnostih za skupno sodelovanje pri nadaljnjem turističnem razvoju Ilirske Bistrice in Kvarnerske obale. Zamisel je

(Konec na 3. strani)

Na novo preurejeno poslopje Delavske univerze »Tone Tomšič« v Ilirski Bistrici

Tudi Novokrajci so se modernizirali

Pa ne vzemite tega dobesedno. V mislih sem imel le gostilno pri Šajnu, ki je zares okusno urejena, prostorna in čista. Škoda le, da ni kje ob glavni prometni cesti, kajti tu, kjer je, skoraj vedno prazna. Lastnik gostilne, bivši tajnik bistriške osnovne šole, mi je potožil, da ni kruha. Rad mu verjamem in verjamem mu tudi to, da ljudje čedalje manj zahajajo v gostilno. Vse v duhu gospodarske reforme.

V štirih vaseh (Novokračine, Nova vas, Sušak in Fabci) je v industriji zaposlenih okrog 115 ljudi. Največ seveda na Reki.

Ob govoricah, češ da bodo podjetja ukinila prevoznine, to

je, da si bodo morali delavci sami plačevati prevoze na delo in z dela, pa so resno zamislili. Kaj bo sedaj z njimi?

»Na Reki cenijo naše delavce kot zelo dobro delovno moč in so tudi že vsi kvalificirani delavci; vendar kljub temu ne moremo mirne duše mimo takih govoric, ki niti niso tako neutemeljene.«

Nekaj je na tem že resnica, vendar dvomimo, da bo to tako dobesedno. Morda se bo višina lastnega prispevka občutno zvišala, ne verjamem pa, da bodo podjetja kar na mah ukinila vse bonitete, še posebno ne, ko gre za kvalificirano delovno silo.

—ko

Turistična družbena dejavnost je pomembna družbena sila

(Nadaljevanje z 2. strani)

bila hvalevredna, bilo bi pa prav, da bi se vsi prisotni na tem posvetu vsestransko potrudili, da bi to sodelovanje in skupne akcije čimpreje učinkovito posegle v naš zaostali turistični razvoj. Mislím, da bi se ta skupna akcija morala čutiti že v prihodnji sezoni, ki bo po sedanjih napovedih še bolj pestra kot letos. Prioriteto bi bilo treba dati ureditvi Sviščakov, zimsko-športne

mu turizmu, lovu in ribolovu, kar je trenutno naše edino turistično bogastvo, ki ga lahko nudimo inozemskemu turistu. Hkrati s temi ukrepi pa bi morali tudi poskrbeti za ureditev gostinstva in gostinskih obratov, da bo tudi ta dejavnost enakovredno zastopana in sposobna opraviti svojo nalogo tako, kot si to želimo mi in vsi gostje, ki nas v našem malem, toda lepem mestecu zelo radi obiščejo.

T. Č.

Planinski dom na Sviščakih

Delavska univerza »Tone Tomšič« Ilirska Bistrica

razpisuje

za šolsko leto 1965/66 naslednje šole in tečaje:

1. a) Večerno politično šolo za kadre ZK. Pouk na šoli bo v popoldanskem času in bo trajal predvidoma tri mesece. Začetek pouka je v drugi polovici meseca novembra.
b) Seminar za absolvente večerne politične šole v letu 1964/65. Seminar bo trajal 4 dni (16 ur) v popoldanskem času od 15. do 20. septembra.
2. Sindikalno šolo II. stopnje, ki je namenjena predvsem slušateljem, ki so absolvirali I. stopnjo. V šolo se lahko vpišejo tudi sedanji člani UO sindikalnih podružnic in člani samoupravnih organov. Šola bo začela z delom v drugi polovici septembra in bo trajala tri mesece (2 krat tedensko — popoldne).
3. Mladinsko šolo, ki je namenjena predvsem članom vodstev mladinskih aktivov in mladincem, ki si želijo pridobiti širše znanje na področju družbenih ved. Šola bo začela z delom v drugi polovici septembra in bo trajala dva meseca (2 — 3 krat tedensko — popoldne).
4. Administrativno šolo
V II. letnik administrativne šole se lahko vpišejo absolventi I. letnika ad. šole v Ilirski Bistrici, absolventi I. letnika dopisne ali izredne šole. Kandidati morajo imeti dopolnjeno 18. leto starosti. Pouk na šoli se začne 15. septembra.
5. Osnovna šola
a) V I. oddelek osnovne šole za odrasle se lahko vpišejo vsi, ki so uspešno dovršili 5. razred osnovne šole. Slušatelji bodo v oddelku pridobili snov 6. razreda osnovne šole.
b) V II. oddelek osnovne šole za odrasle se lahko vpišejo vsi, ki so uspešno končali 6. razred osnovne šole. Slušateljem II. oddelka bo podana snov 7. in 8. razreda osnovne šole.
Za vpis v oddelke osnovne šole je potrebno priložiti originalno spričevalo. Pouk v oddelkih osnovne šole se bo začel v prvih dneh oktobra.
6. Stenografski-strojepisni tečaj III. stopnje s slovenščino in korespondenco kot dodatnima predmetoma. V tečaj se vpišejo kandidati, ki so uspešno opravili nižjo administrativno šolo ali ustrezno šolo, in tisti, ki so uspešno končali administrativni tečaj v letu 1964. Pouk se začne v prvi polovici oktobra.
7. Enoletni knjigovodski tečaj je namenjen tistim uslužbencem v računovodstvu, ki si želijo izpopolniti znanje v poklicu. Pouk v oddelku se začne v drugi polovici septembra.
8. Specializirani tečaj za poklicne šoferje (šoferska kvalifikacija). Kandidati morajo imeti uspešno dokončano osnovno šolo in morajo imeti C kategorijo voznika motornih vozil. Pouk v tečaju se začne v prvi polovici oktobra.
9. Jezikovni tečaji
a) Jezikovni tečaji s praktičnim programom za italijanski in nemški jezik.
b) Tečaj za poslovno slovenščino (72 ur). Tečaj se bo začel, čim bo zbrano zadostno število slušateljev.
10. Tečaj za priučne gostinske delavce 14 — 30 dnevni zimski sezoni.
11. Poleg navedenih šol in tečajev bo delavska univerza prirejala seminarje za pomoč dijakom srednjih šol za matematiko, gospodarsko računovodstvo oz. za predmete, pri katerih potrebujejo dijaki pomoč. V kolikor bi bilo na območju občine zadovoljivo število zainteresentov (najmanj 20) za srednjo ekonomsko šolo, bi odprli pri nas oddelek ustrezne šole iz Kopra.

Kandidati za vse oblike izobraževanja se prijavljajo vodstvom delovnih skupnosti (kadrovskega oddelka — personalne službe) ali neposredno Delavski univerzi »Tone Tomšič« Ilirska Bistrica, Jurčičeva 1.

Prvi koraki naših podjetij v novih gospodarskih razmerah

V Topolu

Zanima nas sedanji položaj vaše delovne organizacije in kaj so pokazale analize gospodarjenja, ki ste jih pred kratkim izdelali?

Naša delovna organizacija je imela že pred uveljavljanjem gospodarske reforme nekaj sestankov in razprav, na katerih smo razpravljali o finančnih težavah, ki se bodo pojavile v času izvajanja gospodarske reforme. Že takrat smo se dogovorili, da bodo posamezne službe začele z izdelovanjem potrebnih analiz, ki naj bi bile osnova za vse nadaljnje razprave. Začeli smo tudi z iskanjem notranjih rezerv v podjetju. Ugotovili smo, da nam po nekaterih prekvalifikacijah, v kolikor bo to seveda potrebno, ne bo treba misliti na odpuščanje delovne sile, kot se je to morda predvidevalo.

Cene vašim proizvodom so mnogo višje kot pa so bile pred reformo. Katerim proizvodom ste zvišali cene in kako je sedaj s prodajo teh proizvodov?

Zelo so porasle cene surovinam domačih, zlasti plemenitih listavcev, hlodovine, pri nekaterih od 40 do 70 in več odstotkov. Povečanje cen ne vpliva na zmanjšanje prodaje, saj za kvaliteto blaga ni težav za prodajo. Precej so se tudi prodajili transport, energetika ter ostali reprodukcijski materiali.

Kakšno pa je stanje osebnih dohodkov zaposlenih pri vas?

Revalorizacijo osebnih dohodkov bomo izključno izvajali na podlagi povečane produktivnosti dela, trenutno pa smo res povečali osebne dohodke za 10,23 odstotkov iz sproščenih sredstev po veljavnih predpisih. Za to povečanje tudi obstojajo sklepi organov delavskega samoupravljanja, ki so usklajeni z veljavnimi predpisi pravilnika o delitvi osebnih dohodkov zaposlenih v podjetju. Sicer pa so to šele začetki izvajanja gospodarske reforme in bi bilo preudarjeno že sedaj dati oceno, kar menim, da bosta čas in razvoj že prinesla svoje.

Kaj pa družbeni standard?

Regrese na tople malice bomo do nadaljnjega obdržali. Sprememba pa bo nastopila glede povračila stroškov za prihod na delo. Do nadaljnjega bomo priznavali le stroške z javnimi prevoznimi sredstvi, predlaga pa se tudi to, da bi soloh ukinili to plačevanje, vendar je to ostalo trenutno še odprto in nerešeno vprašanje. Ne mislite, da gre za ukinitve toplih malic ali regresov, vendar želimo povedati to,

V času, ko izvajamo gospodarsko reformo in ko se številne delovne organizacije srečujejo z dokaj težkimi problemi, kako povečati produktivnost dela in kako uskladiti osebne dohodke zaposlenih, smo se obrnili na nekatere delovne organizacije, da bi nam kaj več povedali o svojih težavah. Zglasili smo se pri vodstvih nekaterih večjih delovnih organizacijah in zvedeli naslednje:

da bo treba tudi pri topli malici strmeti po ekonomski ceni. Želimo poudariti še to, da je velika razlika med zaposlenimi delavci mestnega prebivalstva in zaposlenimi delavci iz vasi. Položaj mestnega delavca, ki mora plačevati stanovanje, vodo in vse, kar potrebuje za svoje življenje je precej slabši od položaja delavca na vasi, ki pridelava nekaj doma, čeprav mora za to tudi delati po urah rednega dela v podjetju. Velika napaka pa je bila nedvomno storjena takrat, ko smo večji del zaposlenih potegnili iz vasi v tovarne, danes pa imamo prijavljenih nad 300 ljudi pri posredovalnici za delo, a dela za njih ne najdemo.

Mislimo, da podjetij v naši občini sedanja gospodarska reforma ne bo zelo prizadela, ker so povečini lesne stroke, ki ima po naši oceni vendarle boljši položaj, kakor npr. kovinske stroke.

Javor – obrat Bač

Ni dolgo tega kar sem poslušal tarnanje ljudi na Baču: »Odpuščali bodo delavce, ne gre jim dobro, inozemski kupci so odpovedali, tovarno bodo zaprli.«

Da bi o tem zvedel kaj več, sem na obratu poiskal najprej republiškega poslanca v politično upravnem zboru tov. Ziccardija pa še obratovodjo tov. Dužnika, ki sta mi v daljšem pogovoru marsikaj pojasnila.

»Besede o odpuščanju so res krožile med delavci«, je dejal tov. Dužnik, »vendar popolnoma neupravičeno oziroma zaradi nepravilnega tolmačenja cirkularnega pisma banke o zmanjšanju obratnih sredstev. Na sestanku osnovne organizacije in obratnega DS smo povedali, da nas bo to teplo in da bomo morali bolj paziti na naše poslovanje in delo. To pismo in pa prošnja nekaterih inozemskih kupcev; naj bi za nekoliko mesecev ustavili dobavo, je povzročilo take alarmantne govorce. Skladišča so se res polnila, vendar nas to ni motilo, ker je bilo blago že itak prodano. To še najbolj občutimo sedaj, ko zmoremo toliko izdelati, kolikor bi lahko prodali.«

Katere so posledice novih ukrepov v gospodarstvu?

»Do sedaj gre vse normalno in računamo, da bo tako vse do konca leta, ker imamo še toliko surovin na starih cenah. Malce nas je strah nesorazmerja med nabavnimi cenami surovin in prodajnimi cenami končnih izdelkov.«

V zvezi s tem smo prisiljeni iskati vse notranje rezerve, s katerimi bi po naših izračunih morali taka nesorazmerja nevtralizirati. Tako bomo postopoma prešli na tehnične normative po

sistemu REFA (do sedaj smo imeli izkustvene) in s tem računamo na 25 odstotni dvig produktivnosti. V pripravi je tudi analiza, s katero smo ugotovili rezervne delovne sile v režijskih službah in administraciji in jih preusmerili v proizvodnjo oziroma na produktivnejša delovna mesta.«

Spominjam se, da smo v Snežniku lani pisali o vašem uspešnem izvozu, saj ste izvozili za 250 tisoč dolarjev stolov na inozemska tržišča in to predvsem na konvertibilna področja. Kakšen je vaš letošnji finančni plan in njegova realizacija?

»Po planu bo znašal naš letošnji bruto produkt 900 milijonov din. Od tega bomo izvozili za 350.000 dolarjev in to v glavnem na konvertibilna področja.«

Mesečno izvažamo 10 tisoč stolov v Anglijo, 5 tisoč v Avstrijo in tisoč v Italijo. Razliko do 25 tisoč prodamo na domačem trgu.

Po novi pogodbi s Poljsko bomo morali tja odpremiti od 1. septembra mesečno po 12 tisoč stolov. Zaradi tega bomo morali na tak ali drugač način našo proizvodnjo celo povečati, čeprav zelo težko, kajti glavna ovira večji količini in kvaliteti so še vedno prostori. Naš delovni proces je preveč razdrobljen in ločen in je nemogoče uvesti kak boljši sistem dela. Vse mogoče komisije iz banke so bile že pri nas, vsem smo morali dokazati potrebo in perspektivo, vsi so obljubili sredstva, toda teh ni in ni. Tako se ta naš problem vleče iz leta v leto in izgubljamoz devizna sredstva.«

Izvedeli smo, da so najnižji osebni dohodki zaposlenih 38.000 din in da je povprečje v obratu 52.000 din. To pa ni malo, če upoštevamo, da imajo centralno administracijo in vso upravo v Plivki. Na vsak način ima ta obrat na Baču pomembno vlogo. Vsi ljudje v tej okolici gledajo z zaupanjem na svoj edini industrijski objekt, čutijo da je njihov in se zavedajo, da si bodo z večjimi naporji neprestano izboljševali svoj položaj.

V Lesonitu

so v reformi pravzaprav že od lani, ko so morali začeti z iskanjem notranjih rezerv spričo 100 odstotne podražitve osnovne surovine in naraščanja ostalih stroškov ob neizpremenjeni ceni svojih izdelkov. Novi gospodarski ukrepi bodo narekovali še nadalje racionalizacijo proizvodnje. Petodstotno zvišanje cene surovemu proizvodu ne bo moglo kriti zvišanja proizvodnih stroškov, saj se je npr. cena repromateriala iz uvoza zvišala za 67%, vsem pa je itak znano zvišanje cene premoga, električne energije in potrošnega materiala. V celoti lahko rečemo, da so se

materialni stroški od lani do letos povečali za 5%. Od večjega izvoza ne moremo pričakovati bistvenega izboljšanja, saj izvozna cena ne dosega notranje cene. Edina pot je: intenzivno odkrivanje notranjih rezerv. Lahko rečemo, da ima kolektiv pri tem dobršne izkušnje, saj govori temu v prid že dejstvo, da je prodajna cena lesonita že 10 let neizpremenjena.

V teku je živo delo strokovnih služb in organov upravljanja glede revizije delovnih mest, materialnih izdelkov in finančnega plana. Maksimalna štednja je glavno vodilo forumov.

Pregled delovnih mest kaže možnost in potrebo po določeni preusmeritvi, tako da bo delovna sila čim smotrneje izkoriščena. Rebelans plana obravnavajo strokovne službe, ekonomske enote in sindikalni forumi. Investicije, ki so v teku, ne bodo prizadete, še nadalje pa ostaja realen smoter kolektiva 25.000 ton osnovne letne proizvodnje!

Tu gre predvsem za odpravo nekaterih ozkih grl pri traku osnovne proizvodnje. Zelo perspektiven je tudi podatek, da se je proizvodnost v 1. polletju letošnjega leta dvignila za 7%. Proizvodnost je edino merilo za gibanje osebnih dohodkov in to načelo bo kolektiv tudi uveljavljal.

Tako je pred kratkim toča v novih nasadih v Smrjeh poškodovala plodove jablan. Strokovnjaki so ocenili povzročeno škodo nad 6 milijonov dinarjev

Delavska univerza v Ilirski Bistrici pred novo sezono

V razgovoru z upravnikom DU, tov. Škrlijem Ladom, smo pretresli nekatera vprašanja glede dosedanjega razvoja, sedanjega položaja in bodočih nalog te ustanove. Objavljamo povzetek tega razgovora.

Kakšen je dosedanji razvoj DU?

Do leta 1961 je ustanova delala kot ljudska univerza. Prirejala je v glavnem javna poljudnoznanstvena predavanja. Organizirala je in vodila večerno politično šolo. Do tedaj ni bilo profesionalno nameščenih kadrov na univerzi. Potrebe po organizaciji izobraževanja kadrov za proizvodnjo, predvsem ožjih profilov, je zahtevala stalno nameščene kadre na delavski univerzi. Zaradi tega sta bili odprti dve delovni mesti v drugi polovici 1961. leta in sicer za upravnika ter administratorko. V letošnjem letu imamo 4 stalne nameščence in 29 honorarnih sodelavcev.

Med honorarne sodelavce niso vsi zunanji predavatelji, psihologi, ekonomisti, pravniki, predavatelji za zunanjo politiko, tj. kadri, ki jih pri nas nismo imeli ali jih še nimamo dovolj.

To je vplivalo tudi na podražitev storitev.

V času izobraževalnih sezon od 1961—62 do 1964—65 je delovalo na delavski univerzi 56 oddelkov raznih šol in tečajev s 3.122 slušatelji.

V sezoni 1963/64 je delavska univerza prejela v upravljanje poslopje bivše osnovne šole v Jurčičevi ulici. Do tedaj so njeni oddelki gostovali v najrazličnejših prostorih, ki niso bili primerno opremljeni, niti ogreti; večkrat so

Lesonit, Topol, SGP »Primorje«, Ilirija, »Gradnje« Postojna, GG Postojna, »Javor« Bač.

Omenjene delovne organizacije so prispevale v materialu in delu 5.170.430 din, delavska univerza pa je od svojih sredstev potrošila za omenjena dela 1.750.995 din. Skupna vrednost obnovitvenih del znaša 6.921.430 din.

Vsa obnovitvena dela, predvsem notranji prostori, še niso končana. Za celotno obnovo bi potrebovali še najmanj 1.500.000 din. Vendar imamo kljub temu vse prostore za silo urejene. V stavbi gostuje Ljudska knjižnica in ena stanovalka. S sprostitev omenjenih prostorov bomo pridobili še dve primerni učilnici, kar bi za dosedanje potrebe zadoščalo.

Kot je razvidno iz podatkov o dejavnosti, so pri nas osnovni problem zelo majhni oddelki šol. Povprečno štejejo 21 slušateljev. Nekateri oddelki so imeli komaj 15 slušateljev. To vsekakor vpliva na finančni uspeh zavoda. Že dokaj visoka šolnina bi morala biti v tako majhnem oddelku za 40 % višja, s čimer bi se približali ekonomski ceni storitve, česar pa do sedaj nismo imeli. Pri odpiranju oddelkov bomo v bodoče morali upoštevati normo za oddelek 25 slušateljev, nikakor pa ne manjše od 20 slušateljev.

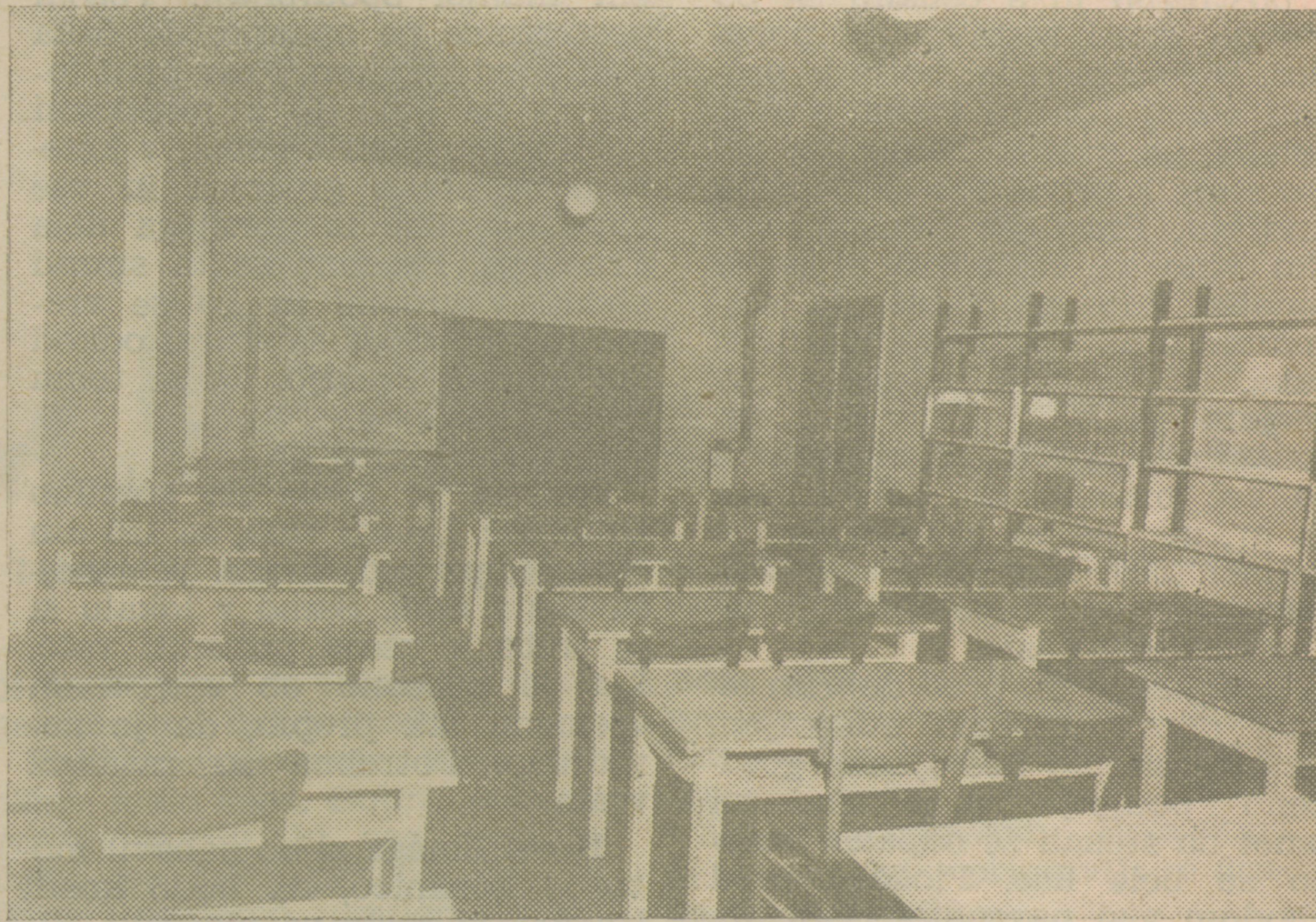
Kako pa je bilo z dogodki ustanove?

V letu 1961 je imela DU lastnih dohodkov 388.000 din in dotacije iz občinskega proračuna 1.000.000 din, v letu 1965 pa bomo imeli lastnih dohodkov 5.500.000 din, dotacije pa le 1.590.000 din. Razmerje

In program za novo sezono?

Program objavljamo v tej številki Snežnika. Sestavili smo ga

na podlagi dosedanjih izkušenj in potreb ter upamo, da bomo kljub nekoliko neugodnejši situaciji zanj dovolj interesentov.

Lepo urejena učilnica s knjižnico pri Delavski univerzi v Il. Bistrici

KRVODAJALSTVO

Vedna večje so potrebe po krvi, zato je naloga organizacije Rdečega križa, da zagotovi zadostno količino krvi transfuzijskim ustanovam čedalje težja in odgovornejša. Organizacija RK si prizadeva, da zbere kar največ krvi in ji je tudi vsa pretekla leta uspelo vedno prekoračiti plan. Problem je le v tem, da potrebe po krvi stalno naraščajo.

Za področje naše komune je zadnji dve leti težje še posebej zato, ker je določeno, da se vrši odvzem krvi v Izoli na transfuzijski postaji, zato je razumljivo, da se dajalci krvi težje odločijo, ker izgubijo ves dan. Posebej velja to za zaposlene, katerih je po podatkih tudi največ.

Kljub navedenim težavam je komisiji pri občinskem odboru uspelo dosedanje planske obveze redno izpolnjevati, ker smo naleteli na razumevanje večine delovnih organizacij, za ostale pa upamo, da se bodo pridružile v

naslednjih mesecih. Komisija je namreč svoj letni plan porazdelila na tromesečja in po delovnih organizacijah, tako da ne pride do večjih izostankov z dela.

Do sedaj se je odzvalo največ krvodajalcev iz Lesonita in Toka, za kar smo jim dolžni posebno zahvalo.

Upamo, da bodo tudi ostale delovne skupnosti in ustanove razumele naša prizadevanja in v naslednjih mesecih izpolnile svojo humano dolžnost.

V naslednjih mesecih pričakujemo tudi večji odziv ostalih občanov, ker bodo lažje odšli za en dan z doma kot doslej, ko so bili obremenjeni s svojim delom na kmetiji in drugje.

Točne dneve, kdaj se vrši odvzem, bomo pravočasno sporočili, lahko se pa kadarkoli vsak vpiše na Občinskem odboru RK ali pri svoji krajevni organizaciji.

I. Š.

Učilnica stenodaktilografske šole pri Delavski univerzi v Il. Bistrici

se morali seliti iz ene stavbe v drugo. Pripetilo se je, da smo morali iz navedenih razlogov ukiniti oddelke, ker je bilo osipanje slušateljev preveliko.

Stavba bivše osnovne šole je bila prevzeta brez opreme in potrebna generalnega popravila. Zato smo morali zbirati staro opremo vseh posod, jo obnoviti in namestiti v učilnice. Za obnovo stavbe (okna, vrata, podovi, sanitarije, fasade in drugo) smo prosili za pomoč delovne skupnosti. Z njihovo pomočjo nam je uspelo usposobiti 8 poslovnih prostorov.

Za obnovo dela so prispevale naslednje delovne organizacije:

med obema viroma dohodkov kaže, da postaja naš zavod finančno vedno manj odvisen od dotiranih sredstev in predstavljajo glavni vir dohodkov prispevki delovnih organizacij, za katerih člane prirejamo razne šole in tečaje.

Vendar čutimo sedaj pri delovnih organizacijah težnjo, da bi zmanjšali število slušateljev v naših šolah in tečajih. Če bo na naš razpis slab odziv in ne bomo mogli realizirati programa, bomo morali preiti na redukcijo stalno zaposlenih v ustanovi, sicer bodo usluge predrage. V tem primeru si bomo pomagali s honorarnimi vodji posameznih oddelkov.

Skupina krvodajalcev iz Tovarne organskih kislin

Nekaj o redu, snagi in higieni okoli gostinskih lokalov

Najprej o restavraciji Soči. Moderen obrat, saj se lahko z njim naše gostinstvo ponaša. Le s postrežbo in s cenami se pa res ne more restavracija ponašati. Držijo se reda: bolje je prodati manj (da ni treba preveč delati), pa dražje. Samo čez cesto stopi k privatniku Urbančiču Andreju. Pravo in okusno istrsko vino za celih 150 dinarjev cenejše. Zato ni čudno, da največkrat stoji osebje na vratih in čaka, če bo kdo vstopil. Prav verjetno so bili letos v Soči razočarani nad turizmom. Gotovo so več pričakovali. Velika hala je prazna, edino sobotni in nedeljski ples, kjer se včasih vročekrvneži tudi stepejo, rešuje tedensko dolgočasje.

Ta lokal je bil pred dobrim letom odprt oziroma obnovljen. Delo je izvedlo postojnsko gradbeno podjetje. Lep glazurni omet na stenah že odpada, kažejo se bele lise. Ploščad pred vhodom visi navznoter, tako da je ob vsakem dežju pred vhom luža. Vsa površinska voda ne gre v kanalizacijo, pač pa se ustavlja na ploščadi. Mnenja sem, da bi moralo gradbeno podjetje to popraviti.

Čez cesto je Mlečna restavracija. Obrat je pod upravo trgovskega podjetja Ilirije. Ni prava mlečna restavracija, pač pa neke vrste delikatesa, prodaja

jajo vse vrste alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Postrežba je kar zadovoljiva, čeravno so včasih manjši spodrsnjaji. Včasih postrežnice ne opazijo, da čaka gost pred lokalom. Prav pred lokalom na oglu je z rešetkami 120 X 60 cm pokrit kanal, v katerega se steka groznica in vse odpadne vode iz gornjega dela Trnovega. Posebno se ta smrad občuti v vročini in ko se vreme menja. Gost se ozira, odkod tak smrad. Pravijo, da se temu ne da pomagati.

Verjetno pa se da.

Pohvala je padla na gostilno Urbančič. Dobro vino, za 150 din cenejše, pa tudi hrana je cenejša kot v Soči. Samo v lokalu si je treba v ušesa potisniti vate, ker je posebno ob vetrovnem vremenu tak prepah, da je ne vzdržno. Potrebna so zaščitna vrata.

Hotel Zmaga si bo nabavil motorno kosilnico, da bodo kosili travico, ki raste na ploščadi. Živinorejci, obrnite se do uprave hotela! Prostori hotela so bili baje že štirikrat preurejeni. Morda bo ostalo pri tem, kar je sedaj narejenega, saj je zares čedno, samo če bo tudi rentabilno.

Prav bi bilo, da bi bili tudi naši občani seznanjeni s poslovanjem gostinskih obratov in z njihovo rentabiliteto. Ali naj se gostinstva ne prime reforma?

Prav tu je treba reformo dosledno izvesti. Pravimo, če nekaj ne gre in je nerentabilno, potem je treba nujno nekaj ukreniti. Umetno ničesar podpirati na račun drugega! Imamo sicer zaupanje v naš turizem, saj se je ta v zadnjih letih precej razvil in našim gostincem precej

pomagal. Posebno letošnje leto je bilo rekordno. To najboljše ve naš turistični biro. Če bomo hoteli dvigniti naše gostinstvo, potem moramo poiskati rešitve samo v turizmu, za katerega imamo v Ilirski Bistrici precej možnosti. Konkretno v našem očaku Snežniku, gozdu in koči ter kempingu na Sviščakih. Tam bo treba misliti na električno razsvetljavo, vodo, telefon itd. Posebno pa je treba skrbeti za cesto in njih vzdrževanje.

Uspešen zaključek tečaja za poklicne voznike motornih vozil

Konec meseca junija je zaključil z delom tečaj za poklicne voznike motornih vozil. Ta je po vrsti že tretji tečaj za nekvalificirane šoferje. Tako v pogledu organizacije kakor tudi dosežene uspeha je bil letošnji tečaj neprimerno boljši od prvih dveh. Običajno pade na tovrstnih tečajih na izpitih 25 do 30 % sluša-

predavalo naslednjih osem predavateljev: Ljudevit Nojman, Franc Žele, Marjan Lakota, Dušan Dujc, Sonja Koren, Janez Štrukelj, Franc Kožman in Fidelij Vergan.

Pohvala za uspešen zaključek gre tako predavateljem kakor tudi vztrajnim in marljivim slušateljem. S tem je naše gospo-

Udeleženci tečaja za poklicne voznike motornih vozil z inštruktorjem Nojmanom

teljev. Slušatelji letošnjega tečaja so vse teoretične predmete opravili z zelo dobrim uspehom. V praktičnih predmetih sta bila edino dva poslana na ponovno opravljanje praktične vožnje. Po izjavi direktorja matične šole iz Ljubljane (Šola za voznike motornih vozil) je bil uspeh našega letošnjega tečaja najboljši v Sloveniji.

Devetnajstim slušateljem je od 15. decembra 1964 do 30. junija 1965 v skupnem obsegu 480 ur

darstvo pridobilo 19 novih in zanesljivih poklicnih šoferjev.

Tudi letošnja sezono je v razpisu oddelek za praktične šoferje, ki bo začel z delom 1. oktobra. Slušatelji se od 1. septembra dalje lahko vpišejo neposredno na Delavski univerzi. Pogoje za vpis imajo vsi, ki so uspešno dopolnili osnovno šolo in da imajo C kategorijo voznikov motornih vozil.

Iz uprave DU

Teden boja proti TBC od 20. — 27. IX. 1965

Komisija za zdravstveno vzgojo pri občinskem odboru RK bo izvedla po krajevnih organizacijah RK v tednu boja proti TBC program, ki bo vseboval poleg običajnih propogandnih lepakov in izložbe v Ilirski Bistrici še prikazovanje zdravstvenih filmov, predavanja in obiske nekaterih bolnih doma in v bolnicah.

Kakor vedno, bodo tudi letos krajevne organizacije rdečega križa sodelovale pri izvajanju programa in v nekaterih krajih samoiniciativno obiskale prizadete družine oziroma bolnike na domu.

Tudi podmladkarji in mladi na RK izvede običajno svoj program v tem tednu, zato pričakujemo, da imajo tudi letos pripravljeno kaj podobnega, vendar nas o tem še niso obvestili, kar je pač razumljivo, saj se je ravnokar pričel pouk na šolah.

Pri izvajanju omenjenega programa pričakujemo sodelovanje slehernega člana organizacije RK, ker le tako bo program bogatejši in tudi v celoti izveden, kar je pa najbolj važno, dosegel bo svoj namen.

I. Š.

Počitniška kolonija v Grabelsorfu - Avstrija

V drugi polovici meseca avgusta je odpotovalo v Avstrijo v počitniško kolonijo z območja tukajšnje občine 20 pionirjev in pionirk. To letovanje je pripravila Komunistična partija Avstrije v sodelovanju z občinskimi zvezami DPM na območju bivšega koprškega okraja.

Letovanja so se udeležili otroci iz vseh šol po predvidenem programu.

Stroške letovanja so delno knili starši prijavljenih otrok, ostalo pa je krila občinska zveza društva prijateljev mladine.

Po izjavah pionirjev in po pisnih, ki so jih pisali staršem, je bilo njihovo dnevno življenje ze-

lo pestro in zanimivo. Sicer bodo pa sami najboljše opisali svoje letovanje.

Medsebojna zamenjava otrok v obliki letovanja je vsekakor koristna in potrebna še nadalje, ker spoznavajo naši otroci njihov kraj, navade, že v mladosti utrjujejo medsebojna prijateljstva in tovarštva a istočasno pa avstrijski otroci spoznajo lepote naših krajev, spoznavajo naše pionirje, našo pionirsko ureditev, kar pozneje prenesejo v svoje kraje. Zato je pričakovati, da se bodo ta medsebojna srečanja v obliki letovanja še v prihodnje nadaljevala in utrjevala medsebojne stike.

Z. F.

Udeleženci tečaja za poklicne voznike motornih vozil

Dan našega taborjenja v Njivicah

Noč je. Poslednja luč v stanovanju nasproti hiše je ugasnila. V daljavi je slišati vinske bratce, ki se poslavljajo tudi to nedeljo; na drugi strani laja pes — razen tega je vse tiho. Tu pa tam zabrenči komar ali metulj... Dolgčas mi je.

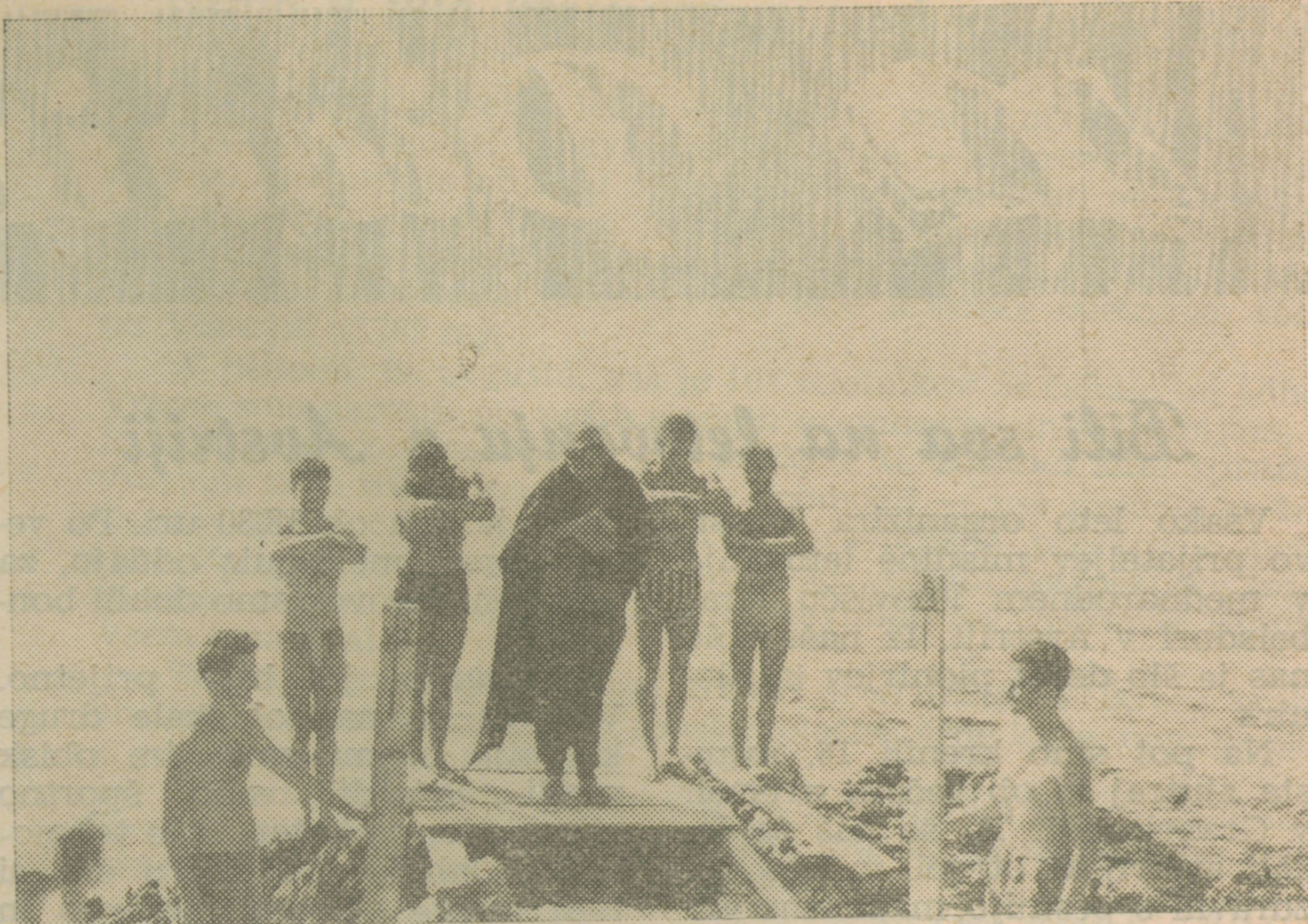
Naenkrat me je presunilo: ko bi mogla biti samo za trenutek spet v taboru, sredi vrveža, hrupa, sredi vrišča otrok in petja nekje daleč, kjer v tišini lepe in tople poletne noči počiva vas na našem otoku...

Hrup ladje me je nenadoma prebudil. Skočila sem pokonci in se prestrašila. Skozi okence sivega šotora je bilo med listjem videti rdečo zaplato. Že sem bila zunaj. Rdeča zarja je prekrila nebo nad sivim mrtvim, molčečim morjem. Vse se je zdelo tako zaspano in utrujeno in rezki pisk ladje, ki je pristajala, je otožno izzvenel v blede sivino, da me je od tega in od mraza lahko streslo.

Toda vse to ni dolgo trajalo. Kot da bi se prebujalo mrav-

in prepričali so vodnika, da je najbolje, če gredo na nogometno igrišče, ki je zdaj prosto. Odšli so. Igrali se bodo. A vendarle, med igro in v obliki igre bodo opravili vse tri lete — to so njihovi izpiti. Spoznali bodo svoje zakone in obljubo, v prijetnem pogovoru in pripovedovanju o sebi in o svojem obnašanju jih bo vodnik dopolnjeval, popravil in jim prijateljsko svetoval. Tudi pesmic ne bo zmanjkalo. Iz mladih grl bo najprej zadonelo preko travnika, ki mu pravimo igrišče, nato pa bodo naši najmlajši ter včasih najbolj pridni stekli za žogo. Potem se bodo šli »gnilo jajce« in ko bodo uspeli pripraviti tudi vodnika do tega, da bo zaradi nepazljivosti kaznovan in bo sedel sredi kroga, bo njihova prebrisanost poplačana. Vriska in smeha ne bo konca. Ozračje bo dihhalo tako mladostno, veselje se bo širilo od neba in morja do gozda...

Vsi smo se vrnili v tabor. Čas malice je. In prilegla se je. To-

Taborniški krst se je moral opraviti čimbolj svečano. Govor velikega glavarja vsem zelencem

bi še tu, vsaj za trenutek, dva... pa moramo brž h kosilu.

Toda negotovanje traja resnično malo časa. Dobro, celo izvrstno kosilo, ki nas navadno čaka, se tako prične, da vsi skupaj pridemo utrujeni in zaspani čisto počasi v tabor, kjer moramo nekaj časa zares počivati.

Morje vabi. Prej sem opisala, kaj pri morju počenjamo mi. Zdaj vam hočem povedati nekaj drugega. Predvsem se sprašujem, kako bi opisala vso lepoto in ves sijaj, ki nas obdaja, ne da bi pri tem postala romantična in solzavo sentimentalna.

Poglejte: jasno je, v daljavi je razločno videti Reko, za njo so ostro začrtani hribi, na drugi strani pa morje zapira Cres. Sonce močno pripeka; vas, ki je nekaj sto metrov od našega tabora, je nekako stisnjena in tiha — morje pa je tako čudovito: prozorno in lesketa se. Njegove barve sploh ni moč opisati — toda spomin na ta prekrasen pogled in občutek, ki sem ga ob njem imela, bo vedno ostal globoko v meni. Poleg tega smo odrezani od sveta — predvsem od hrupa in trušča mest in dima tovarniških poslopij.

Priprave za izpite se po skupinah nadaljujejo.

Orientacijski tek je ena izmed disciplin taborniškega tekmovanja. Zaradi treninga in zato, ker nas veseli odkrivati in spoznavati

nove stvari — v tem primeru gre za odkrivanje skritih kotičkov okolice kjer prebivamo, smo trasirali nekaj prog.

Vse gre po pravilih. Prva ekipa je že startala — pripravlja se druga in naslednje.

Za program ob tabornem ognju se je treba pripraviti. Recitirajo navadno mlajši, ti se učijo na enem koncu — nekaj pesmi pa nam bodo zapeli naši veterani, ki ob spremljavi kitare prepevajo na skalah pri morju.

Tudi to še ni vse. Dogaja se še nekaj pomembnejšega. Fantje so odšli na že prej omenjeno nogometno igrišče, da bi odigrali tekmo: »debeli« in suhi». Zanimivo, kaj?

Kako je tekma sama potekala, ne vem, ker ji nisem prisostvovala, pač pa vem nekoliko več o rezultatu in posledicah. Rezultat je bil 9:8 za »debele«. Zadnjega gola, ki bi rezultat izenačil, niso priznali, ker so pač »debeli« trdili, da ne more biti veljaven — zakaj, se ne spominim več. Vem pa, še danes nikomur ni jasno, kdo je zmagal. Prijateljska tekma pa je povzročila še marsikaj: tri raztrgane trenerke, počene kavbojke, zatečen prst in še nič koliko prask. To so malenkosti, ob katerih se res ne bi smela spotikati. Fantje na obeh straneh so bili zadovoljni in to je poglobitno.

Dalje prihodnjic

Prostor za zborna mesto in športno razvedrilo smo morali najprej napraviti, kajti zemljišče je bilo zelo neravno in zaraščeno

ljišče: vse v taboru je vstajalo in že so se slišali klici, nastalo je tekanje sem in tja.

Ko smo uredili tabor, smo se zbral v zboru in zdi se mi, da šele himna ob dviganju zastave pravzaprav vošči dobro jutro vsej spokojni naravi.

Pri nas ni zaspanosti! Po zajtrku smo začeli z delom. »Hitro in prav sprejemaj, da prejmeš točko prve zvezde. Nikar ne glej okoli, ker ti bo žal...« signalizira z rdečimi zastavicami tabornica s skale drugemu dekletu.

Nedaleč od prve skupine obvezujejo nekoliko starejši fantje in dekleta tabornici glavo in roko, ker se praktično najlaže naučiš prve pomoči.

V taboru so ostali gorski stražarji. Pogovarjajo se o svojih nalogah ter načrtujejo program za naslednje leto.

Tu pri nas je dovolj prostora. Pepo se je z deklicami prebil dlje skozi grmičevje, da bi tam imeli mir in bi se nemoteno lahko naučili pesmi Prečuden cvet...

Najdlje so odšli medvedki in čebelice. Pograbili so vse žoge

da nismo utrujeni. K morju gremo. Čimprej, da zaplavamo v bistro vodo. Tudi tu so okusi različni.

Nekateri nabirajo školjke, drugi lažijo za rakovicami, ki bežijo v luknje, nekateri tiščijo z maskami pod vodo, da bi ujeli kaj podobnega, kar bi mimgrede utegnili priplavati bliže k obali, ali pa si ogledujejo dno. Tudi to ni vse. Trije, zdaj je videti samo še pike, so se odpravili čez zaliv. Drzni in dovolj močni se počutijo, zato hočejo dlje na morje, na drugo neobljudeno in pusto stran otoka, ki leži nasproti zalivu, kjer se kopamo.

So pa tudi taki, meni se zdi, najmanj zahtevni, ki so preprosto ostali blizu obale in igrajo odbojko ali pa se potapljaajo in prekopicujejo nekje na mestu.

Kot martinčki so navadno na skalah deklice, ki hočejo popolnoma občutiti vso moč morja in sonca — sicer se pa za lepoto tako vse stori.

Včasih so nam obvezne stvari nadloge. Ura je poldne. Ostali

Naši najmlajši pri vadbi s postavljanjem šotora

Bili sva na letovanju v Avstriji

Vsako leto organizira Društvo prijateljev mladine letovanje v mednarodnem letovišču Grabelsdorf v Avstriji. Iz naše šole nas je šlo devet pionirjev in pionirk.

Na pot smo krenili 16. avgusta zjutraj in ob večeru prispeli v Grabelsdorf. Tu so nas že čakali avstrijski otroci, in nas pozdravili s pesmijo, mi pa smo jim zapeli Kekčevo pesem. Šli smo k večerji in nato k počitku.

Naslednji dan smo se seznanili z dnevnim redom. Ob 7. uri smo vstajali, nato pospravljali postelje in se umivali, nakar smo šli k zajtrku. Tekmovali smo v čistoči in medsebojnem tovarištvu. Rezultate tekmovanja so objavili vsako jutro ob dviganju zastave. Zmagovalci so dobili prehodno zastavico. Dopoldne nam je minilo ob prosti zabavi. Ob 12. uri smo imeli kosilo in nato počitek. Ob lepem vremenu smo šli na kopanje na Klopinsko jezero, ob deževnem vremenu pa smo si krajšali čas ob raznih igrar v jedilnici. Ve-

čerja je bila ob 18.30 uri. Po večerji smo imeli quiz oddajo, za pravilen odgovor smo dobili bonbone.

Letovanje je bilo prijetno. Večkrat so nas obiskale druge kolonije in mi smo jim obisk vrnili. Priredili smo športno olimpiado, na kateri smo tekmovali v lahki atletiki. Tu sva si tudi midve priborili srebrno in bronasto značko. Tekmovanja so se udeležile vse kolonije v sosedstvu.

Zadnji teden je bil teden izletov. Z avtobusom smo šli v Rožno dolino, Celovec, h knežjemu kamnu, k Vrbskem jezeru in na grad Ojstrico.

Na letovanju smo sklenili mnogo prijateljstev. Zadnji večer smo z avstrijskimi dečki in deklicami priredili skupni kulturni program. Podelili smo si skromna darila in dali drug drugemu svoj naslov. Naslednje jutro — 4. septembra smo se poslovili od avstrijskih prijateljev in sedli v avtobus. Odpeljali smo se proti domu.

Tatjana in Biserka

Dogodek s počitnic

Bil sem na počitnicah pri svojem bratranču Egonu v Mirni. Predzadnji dan mi je pripravil veselo presenečenje. Z njim, Viljemom in Brankom sem odšel v gozdič na vasjo. S seboj smo vzeli dolgo vrv, nekaj krompirjev in vžigalice. Dospeli smo na vrh. Globoko pod nami je ležala skrivnostna soteska. Dostop do dna je bil neprehoden. Morali smo si navezati vrv k debeli hrasti in se po njej spuščali na dno. Komaj takrat sem si jo lahko ogledal.

V soteski je bil somrak in vel je hladni piš. Tla si bila poraščena z visoko praproto, na stenah pa je rastel mah. Na eni strani je bila velika vdolbina. Na njenem vrhu je bila luknja in iz

nje je padal slapič v koritce na dnu vdolbine.

Poiskali smo primeren prostor, zakurili ogenj in posedli okrog njega na kamne. Nato je Viljem nabodel po štiri krompirje na štiri palice in jih zakopal v žerjavico. Čez nekaj časa smo že hrustali rumeni pečen krompir. Čas je tekel, večerilo se je, naših pomenkov je bilo konec.

Šli smo proti domu. Ves navdušen sem hodil za Viljemom, ko me je nenadoma presenetil klic Branka: »Srnjak!« Naglo sem se ozrl in zagledal bleščečerjavega srnjaka, kako se je v velikim skoku pognal v gošča-vo. Očaran od lepih vtisov sem s tovariši dospel domov.

Jožko Rosa

V TRSTU

Del svojih počitnic sem preživel pri sorodnikih v Trstu. Najdelj sem se zadržal pri stricu, ki je v službi v slovenskem kulturnem domu. Imel sem priložnost, da si dom ogledam. Pravijo mu slovenski teater. Dom je lep in lepo urejen. Stric mi ga je razkazal v celoti. V nekaterih prostorih so stene pokrite z mozaiki in reliefi, ki predstavljajo običaje Slovencev. Na oder svetijo luči vseh barv. Stric jih

je prižgal in nekajkrat dvignil in spustil zaveso. Dom ima tudi vse moderne naprave, celo dvigalo.

Ogledal sem si tudi grad Miramar, v katerem je muzej. Najbolj so mi bili všeč topovi razstavljeni na prostem. Lepa je okolica gradu. S prednje strani krasi grad morje, na zadnji strani gradu pa se razprostira gozdič, ki je zasaajem z izbranim drevjem.

Vilko Batista

Najlepši dan med počitnicami

Najlepši dan med počitnicami je bil zame 4. julij — dan prekmorskih brigad. Ta dan je bil v naši hiši praznik. Očka je pripeljal svoje tovariše iz borbe. Sedeli so okrog mize in si pri-

povedovali spomine. Med njimi je bil tudi očkov komisar. Z zanimanjem sem jih poslušala. Moj očka se mi je zdel pravi parti-zanski junak.

Vesna Primc

Naučil sem se plavati

Prve julijske dneve sem bil s starši na morju. Šli smo v Opatijo k sorodnikom. Spustil sem se v morje brez gumijaste ga obroča. Plaval sem v plitkem zalivčku. S korajžnimi zamahi sem se obdržal na površini, kljub temu, da sem vsako toliko zajel dober požirek slane vode. Vztrajno sem vadil in od tega trenutka nisem več rabil obroča. Bil sem srečen čeprav se daleč od obale še nisem upal. Zadnji dan sem poizkusil tudi

v skokih v morje. Skakal sem s položne skale. Včasih sem z brado podrsal po sipini na dnu. Zame je bilo to zelo veselo in razburljivo, zato nisem dnevov, ki so naglo begali mimo, niti opazil. Na jok mi je šlo, ko mi je mama povedala, da je že nastopil dan, ko se moramo vrniti domov.

Še vedno mislim na vesele trenutke, ki sem jih preživel na morju.

Zoran Valencič

PRI IZPITU

Novo šolsko leto nam je prineslo nove skrbi in izbrinilo marsikaj, kar nas je lani veselilo ali težilo. Še vedno pa mi je pred očmi 26. julij, ko sem opravljala sprejemni izpit na postojnski gimnaziji. Ta dan, ki je bil za marsikoga nekaj vsakdanjega, je bil zame in za moje součence in součenke zelo pomemben dan v življenju. Vsakdo izmed nas se je zavedal, da se mora spoprijeti s težkimi trenutki. Zavedali smo se, da se bo šele tu začela naša pravcata življenska pot, ki marsikdaj ne bo posuta z rožicami.

Na licih nam je kraljevala skrb in nas mučila z mislijo: »Ali bomo uspešno opravili izpite?« Veliko vprašanje, na katero nismo vedeli odgovora. Tudi jaz sem se vbadala s skrbjo: »Kam bom šla, če izpita ne naredim?« ali se bodo vsi moji življenski načrti podrli?«

S teh mučnih sanj me je nenadoma zbudil velik nemir. Pojavili so se tovariši profesorji. Tako strašni so se nam zdeli. Bila sem blede kot zid in noge so se mi tresle. S tresočo se roko sem prijela prijateljici in ji prišepni-

la na uho: »Ali se ti ne zdi, da so ti izpiti najtežja stvar v našem življenju?« Prisiljeno se je nasmehnila in pokimala z glavco.

Čez nekaj časa smo že sedeli v klopih in si belili glavo s testi iz slovenščine, pozneje pa še s testi matematike in tujega jezika. Snov ni bila preveč težka, zajeta je bila predvsem iz začnjih dveh let.

Popoldne smo se zbrali pred gimnazijo, to pot nekoliko bolj veselo. Marsikdaj se je pojavil smeh. Ko so se tovariši profesorji zbrali, smo odšli v razrede, kjer so nam povedali, kdo je oproščen ustnih izpitov in kdo jih bo delal. Marsikdo je bil zelo srečen in med tistimi sem bila tudi jaz. Popolnoma sem spremenila svoje mnenje o tovariših učiteljih. 28. junija smo zvedeli, kdo je opravil izpit in kdo ga ni opravil. Bil je mnogo veselja in mnogo solza, toda vse je že za nami.

Pot do izbire poklica je težka, izpiti pa se mi zdijo še težji. Lahko ti podrejo vse življenske načrte, vse sanje. V prisiljenem poklicu ni sreče, ni uspeha.

Majda Valencič

Pisma bralcev – Pisma bralcev – Pisma

Dunaj, 16. VIII. 1965

SPOŠTOVANO UREDNIŠTVO!

V vaše lepo mesto prihajam že tretje leto. Rada bi se zahvalila, da mi vaše mesto in njeno prebivalstvo nudi tako lep dopust. Ilirska Bistrica je v teh letih zelo napredovala. Zrastlo je veliko lepih zgradb. Tudi parki in negovani cvetlični nasadi ob cestah so postali bohotnejši. Naslada za oči!

Rada bi se zahvalila uradnici na prijavnem uradu za prijazno navodila. Ne bom pozabila prijaznega osebja raznih trgovin, ki se trudi ugoditi željam kupcem kljub težkočam s tujimi jeziki. Turistični urad je na višini, njegovo osebje je stalno pripravljeno vsakemu tujcu ustreči z oskrbo in nasveti. Je eno najboljših turističnih uradov v vaši deželi.

Lega Ilirske Bistrice je edinstvena. Obdana od gozdov in zelenih gora je v bližini Jadrana. Tako smo se lahko vsak dan peljali z našim PKW v Opatijo na kopanje. Napravili smo tudi izlet na Krk, pa smo zvečer lahko zopet prenočili doma v prijetnem podnebnju Ilirske Bistrice. Ker je vaše mesto oddaljeno od Koroške meje približno 2 ur, je zveza z Avstrijo zelo ugodna. Vsakemu Avstrijcu lahko priporočamo bivanje v vašem lepem kraju in bom vedno rada prišla k vam na dopust s svojo družino.

Ravnateljica otroškega vrtca

Elizabeth Monyk

Mittelstrasse 47

Wien XIV/89

Tudi listju na mladih jablanovih nasadih v Smrjeh ni zaprinesla toča, saj so komisije ocenile, da je bilo nad 80 odstotkov uničenega Postenek: Ing. Jože Žnidaršič

ILIRSKA BISTRICA 1945 — 1965

Ivan Cankar je že v letu 1913 zagovarjal revolucionarno rešitev slovenskega in jugoslovanskega vprašanja in predlagal združitev štirih sorodnih in enakopravnih narodov Slovencev, Hrvatov, Srbov in Bolgarov v federativno republiko.

Leto 1918 je prineslo drugačno rešitev, ki pa se ni mogla trajno uveljaviti, ker je nacionalno in socialno zatiranje dobilo v novi državi kraljevini SHS značaj in obliko, ni pa bilo odpravljeno.

Kakor je bilo pričakovati, sta leta 1941 ob napadu Nemčije in Italije na Jugoslavijo odpovedali protiljudska jugoslovanska vlada in v vrhovih korumpirana vojska, ni pa odpovedalo ljudstvo. Revolucionarne sile jugoslovanskih narodov so bile že dovolj močne in odločne, da so se pod vodstvom Komun. partije uprle in upirale okupatorju, dokler ga niso prisilile, da položi orožje.

Slovenijo so okupatorji razkosali na tri dele, v Srbiji in na Hrvaškem pa so iz reakcionarnih protifašističnih elementov ustanovili marionetni vladi. Jugoslovanska vlada v emigraciji je podpirala četniško gibanje, ki so ga vodili oficirji bivše jugoslovanske vojske. Kakor so si nedičevci, ljotičevci, četniki in ustaši doma prizadevali, da bi izzvali državljansko vojno, tako so eksponenti begunske vlade v tujini storile vse, da bi preprečili, da bi zavezniki uradno priznali narodnoosvobodilno gibanje pod Titovim vodstvom kot edino silo, ki se bori proti okupatorju. Temu priznanju so se med drugim upirali tudi zaradi tega, da bi preprečili dotok borcev v NOVJ iz vrst primorskih Slovencev in Istranov, po okupaciji Italije osvobojenih internirancev in zapornikov, borcev in pripadnikov kazenskih delovnih bataljonov in redne italijanske vojske, ki so se množično opredeljevali za NOVJ. Vključitev v NOVJ so skušali preprečiti celo tistim našim ljudem, ki so jih fašisti po letu 1941 pregnali iz Jugoslavije v Italijo, da ne govorimo o italijanskih in drugih antifašistih, ki so se opredelili za skupno antifašistično borbo, o kateri je dejal tov. Miha Marinko na proslavi v Ilirski Bistrici naslednje:

»Skupna antifašistična borba je bila činitelj medsebojnega zblizovanja, premagovanja kasnejših težav, njeni cilji pa naj predstavljajo tudi osnovo razvoja današnjih naprednih teženj. Zatonaj bi mlajše generacije negovale spomin in spoznavale te svetle strani boja proti skupnemu sovražniku. To je še toliko nujnejše, ker ne moremo trditi, da so vojne za vselej minule. Še so narodi v kolonialnem suženjstvu, še so na delu sile, ki hočejo zavreti svobodni razvoj osvobojenih narodov, ki želijo ohraniti sistem zatiranja in izkoriščanja, ki zanikajo pravico, da bi se zlasti majhni narodi in ljudstva sami demokratično uprav. in si urejali svoj družb. sistem po svoji volji, po lastnih spoznanjih in sposobnostih. Tudi je še prisotna v mednarodnih odnosih politika sile in ni še odpravljena nevarnost atomskega uničevanja... Zato je proti silam, ki hočejo zavreti osvobojanje dežel in narodov tudi s sredstvi nasilja in novimi vojnami, nujen aktiven odpor vseh miroljubih.«

Osrednji odpor za proslavo prekmorskih brigad in drugih prekmorskih enot si je že ob prvem svojem konstituiranju postavil naloge, da organizira proslavo, ki naj bo čimbolj prostovoljna, ljudska demokratična, proslava, ki bo manifestacija za mir, za sožitje in razumevanje med narodi. Ta načela so bila vodilo tudi vsem občinskim odborom v Sloveniji in v drugih republikah. To je največ pripomoglo, da je proslava dobila množičen značaj. Obisk proslave v Ilirski Bistrici ni bil množičen le iz Slovenije, temveč tudi iz drugih republik, predvsem iz Hrvaške (Dalmacije), pa tudi iz zamejstva: Trsta in Gorice.

Ilirska Bistrica doslej v svoji zgodovini ni imela priložnosti, da bi pozdravila toliko in tako pestro množico gostov, kot jih je pozdravila 4. julija letos na manifestaciji za mir in internacionalne socialistične odnose.

Ivan Krefc

Grem v tuje kraje, grem med svoje brate...

Po devetindvajsetih letih — zadnjič smo bili tam Bistričani, sami možje in fantje, 29. avgusta 1936. leta — je srce spet zahrepenelo po snidenju in objemu z našimi obmejnimi brati na Koroškem, v Furlaniji in Reziji. Oko si je zaželelo nedopovedljivih lepote naših snežnih gorskih velikanih: Mangarta (2678 m), Lovca (2071 m), Montaža (2752 m), Poldnika (2089 m) ter lepe koroške izletniške točke na Višarjih (1789 m).

V nedeljo, 29. avgusta, nas je 107 izletnikov že čakalo na odhod. Vreme smo naročili pri naših slavnih vremnoslovcih v Ljubljani, da je bilo zares kot naročeno. Pri banki v Il. Bistrici smo spraznili vsaj oni tako trdijo, pa si bodo že opomogli — vse predale za lire. Osebjem Turističnega biroja nam je pravočasno preskrbelo potne liste. Za udobne avtobuse in prijazne ter več kot potrpežljive soferje je preskrbel neumorni zastopnik Slavnik, tov. Kozlovič Branko. Vsem lepa hvala!

Točno ob treh zjutraj smo krenili proti Idriji. V Bovcu kratek postanek za nakup cigaret in ženske tolažbe, črne kave, nato pa skozi sotesko do meje na Predilu.

Od tam smo krenili navzdol proti Rabeljskem jezeru do Tržiča. Tam so nas pa ob cesti že opozarjali napisi, da se bližamo Ovčji vasi, odkoder bomo krenili navkreber.

Kar sapo nam je vzelo, ko smo iz Ovčje vasi strmeli v žičnico, ki nas bo prepeljala preko prepadov in gozdov na Višarsko goro.

Deset minut vožnje po žičnici in že smo vsi nekam blede izstopili. Z vrha se nam je nudil tako veličasten razgled, da ga nobeno pero ne more opisati. To je treba doživeti...

Na gori smo se založili z domačimi dobrotami, pa tudi potrošili smo nekaj lir za italijanske specialitete. Italijani so res mojstri za turizem! Znajo! Zato pa tudi dobijo in imajo!

Po dveh urah postanka smo se zopet začeli trpati v kabine. Vožnja po žičnici navzdol je bila za mnoge bolj neprijetna kot navzgor. Vsaj zame! Vendar je šlo vse po sreči.

Pozno popoldne smo odhiteli proti domu skozi Tržič in Doberdob. Tam se je kar sama oglasila pesem: Oj Doberdob, oj Doberdob, slovenskih fantov grob! Pesem je iz prve svetovne vojne. Za ogled prekrasnega pokopališča v Redipuljah pa žal ni bilo več časa. Pa prihodnje leto! Na Bazovici smo zafrčkali še zadnje lire.

Italijanskim obmejnim organom je že spanec silil na oči, pa so kar hitro nekaj načekali na skupni potni list in zaželeli: Srečno avanti! Na zelo vljudno vprašanje naše obmejne straže, če smo koga nalašč pustili tam ali od tam pripeljali, smo vsi zavpili, da ne. Carinik je pa naše može in fante podražil, katero vino je bilo najboljšje: belo ali črno. Žal mu nismo mogli nuditi drugega kakor izpraznjene »kjantarice«. In na vprašanje, če smo kaj mnogo nakupili v »beli Italiji«, je bil že pripravljen odgovor: »Odkod pa lire?« Še prijazen nasmeh z željo za srečno pot in že smo odhiteli proti domu, kamor smo prišli nekaiko opolnoči.

Vsem organizatorjem še enkrat prisrčna hvala za tako lep izlet! Če pa kdo ni bil zadovoljen, naj ve, da za marsikoga velja star pregovor: Mi smo društvo, voz'ga, Blaž, kdor ga lomi, ta je naš!

Na napakah se učimo. Prihodnje leto se jim bomo skušali izogniti. Vendar je bilo čudovito lepo.

Podgorski

Akcija za pomoč prizadetim ob elementarnih nesrečah

Po še nepopolnih podatkih znaša škoda, ki so jo povzročile v naši državi v zadnjih desetih mesecih elementarne sile preko 400 milijard dinarjev. Pa katastrofalnih poplaval v Srbiji in Hrvatski je neurje prizadelo tudi nekatere kraje v Sloveniji. Porušeni in poplavljeni je bilo na tisoče in tisoče hiš. Več deset tisoč ljudi je bilo za dalj časa evakuiranih iz poplavljenih področij. Tisočim družinam je voda uničila vse premoženje.

Prizadetemu prebivalstvu smo kot vedno ob podobnih nesrečah že priskočili na pomoč. Toda ker je prebivalstvu poleg drugega potrebno nuditi tudi pomoč v najosnovnejših sredstvih za normalno življenje, se je organizacija Rdečega križa Jugoslavije odločila za širšo akcijo za pomoč prizadetemu prebivalstvu.

JO GO RK Slovenije je 12. 7. 1965 razpravljal o obsegu te akcije v Sloveniji. Sklenil je, da bo akcija trajala do konca leta 1965. V tem času bodo organizacije Rdečega križa zbirale predvsem tista sredstva, ki lahko pospešijo normalizacijo življenja prizadetega prebivalstva, kakor tudi vse druge prispevke občanov in organizacij, ki so jih v dosedanjem gospodarskem položaju sposobne darovati.

Občinski odbor Rdečega križa naše komune je v ta namen imenoval poseben štab pri občinskem odboru ter sklical na posvet predsednike krajevnih organizacij RK in zastopnike gospodarskih organizacij v komuni, da se z njimi dogovori o poteku akcije. Na osnovi sklepov tega posveta naj skličejo krajevne organizacije takoj sestane nek svojih odborov, da si porazdelijo naloge in z akcijo takoj pričnejo. Kes so krajevne organizacije neposredni izvajalci akcije, je potrebno, da postavijo za to nalogo posebno komisijo, ki bo v stalnem stiku s komisijo pri občinskem odboru RK. Omenjena komisija bo določila tudi zbirna mesta ter več sprejemanja darovanih predmetov. Za pomoč prizadetim zbiramo vse, kar potrebujejo za svoja gospodanjstva in obnovo domov, npr. živila, obleko in obutev, posteljnino, stanovi, opremo, vse gospodinjske potrebščine, finančna sredstva in gradbeni material. Zbiramo samo čiste, nepokvarjene in uporabne predmete. Nekateri krajevne organizacije so z akcijo že začele in poročajo o dobrem odzivu prebivalstva.

I. S.

ŠPORT

Kako je z jelšanskimi odbojkarji?

Ko me je zopet pot zanesla v Jelšane, sem se hote ali nehote moral ustavitj ob nekoliko zamenjanem odbojgarskem igrišču Jelšancev. To je tudi edina ekipa odbojkarjev v naši komuni, ki že več let aktivno igra. Trenutno je na drugem mestu v II. slovenski ligi.

Tovariš Davorin Čekada, duhovni in tehnični vodja ekipe ter obenem glavni igralec je ravno prišel mimo in mi povedal tole:

»Včasih je bilo kulturno in telesno-vzgojno življenje v Jelšanah zelo razgibano, vendar danes zaman apeliramo na mlajše člane. Sicer pa je to tudi razumljivo. Ljudje delajo na Reki ali v Bistrici, po delu pa morajo obdelati še kako njivico in tako ne ostane časa za kulturno udejstvovanje. Od vsega nam je ostala le še naša odbojka.

O drugem delu tekmovanja resnično pričakujemo uvrstitev v prvo slovensko ligo, če le premagamo doma Izolo. Objektivne možnosti za to obstojajo, le...»

Govoril mi je o vseh težavah, s katerimi se srečajo. Tako je njihov soigralec Torkar sedaj za-

poslen na Bledu, Kvaternik pa na občinski skupščini v Sežani.

»Treniramo sicer redno,« je nadaljeval Čekada, »in to skoraj vsak dan. Na igrišču nas je velikokrat 20 in več. Tudi mladih je precej, tako da se bodočnosti ne bojimo. Nekaj nas pa le moti.

Če bomo res prišli v I. slovensko ligo, za kar obstojajo možnosti, saj smo v dveh prijateljskih tekmah s Kanalom, slovenskim prvakom, izgubili v setih na 14, bo nastalo vprašanje

tako sredstev kot rednejšega, bolj organiziranega treninga.

Z eno besedo v tem primeru bi rabili trenerja, sicer nima vse skupaj dosti smisla. No, o tem naj razmišljajo drugi. Mi bomo še naprej redno in disciplinirano trenirali in igrali, telesnovzgojni forumi v občini pa naj o tem razmišljajo.«

Ob koncu me je Davorin prosil, naj posredujem, da bi dobili iz Novokračin novo odbojgarsko mrežo, ki jim tam leži še lepo zavita od 1959 leta.

Medobratno tekmovanje gozdarjev v balinanju zaključeno

V soboto, 28. avgusta, je bilo na balinišču gozdnega obrata v Ilirski Bistrici precej živahno. Ne mislim, da je igrišče za balinanje drugače prazno, niti najmanj, saj so gozdarji zelo aktivni na tem področju.

To se je tudi opazilo na tekmovanju v soboto, saj so krogle tičale druga pri drugi okoli balina in je bil že slab »punt, če je bila kroglja dlje kot 20 cm od balinčka.

Vsi obrati in službe Gozdnega gospodarstva Postojna se medsebojno tekmovali že dalj časa.

Med sedmimi ekipami je zavzela ekipa gozdnega obrata iz Ilirske Bistrice pod dobrim vodstvom gozdnega tehnika Milana Šuca prvo mesto pred Knežakom in Bukovjem.

Precej zadaj so ostale ekipe Postojne in drugih obratov.

Našim gozdarjem čestitamo!
—ko

Med našimi upokojenci in še kaj

Člani društva upokojencev mesta Ilirska Bistrica so meseca maja na svojem delovnem sestanku sprejeli sklep, da bodo dali svoj prispevek pri udarniškem delu za olepšavanje mesta ob proslavi »Prekmorskih brigad« in 20. obletnice osvoboditve. To obljubo in sklep so tudi častno izpolnili, čeravno jih ni vezal odlok občinske skupščine. Saj so napravili 3250 ur udarniškega dela v vrednosti 975.000 din. Petdeset upokojencev je častno izpolnilo 30 in nekateri celo več učinkovitih ur.

Na delovnem sestanku so tudi sprejeli sklep, da bo upravni odbor sindikata društva upokojencev nagradil tiste upokojence, ki se bodo pri udarniškem delu najbolj izkazali, oziroma da bodo zanje pripravili skromno zakusko v znak priznanja. To obljubo je upravni odbor tudi izvršil. Dne 26. avgusta se je zbralo nad 36 upokojencev v Urbančičevi gostilni. Društveni predsednik tov. Dušan Keber je zbrane upokojence nagovoril, v nekaj besedah in orisal novo gospodarsko reformo, se zahvalil vsem, ki so se odzvali pozivu za udarniško delo in končno vazele obilo uspehov in zdravja.

Upokojenci so med seboj kramljali, debatirali, in se končno razvneli ob okusni malici in

dobri kapljici istrske črnine in belega vinca.

Na koncu so na pobudo 70 letnega upokojenca Gertnerja Franca enoglasno sklenili, da prispevajo vsak po svoji zmogljivosti za žrtve letošnjih poplav. Nabralo se je sicer skromno darilo 11.000 din, vendar če upoštevamo majhne pokojnine, je prišel dani prispevek iz src in z občutkom za nesrečne žrtve poplav. Če bi bilo to v dneh, ko upokojenci dobijo pokojnino, bi bil prav verjetno prispevek večji.

Morda ne bo odveč, če se nekoliko sprehodimo po lepih pločnikih ob zelenicah. Takoj bomo opazili, da je proslava za nami in z njo tudi mestna čistoča. Komunalno podjetje ima cestne pometače, vendar kaže, da ne zmorejo očistiti vsega, ali pa se ne ozrejo tja, kjer je še nesnaga, kjer so še zvitki papirja, časopisov, škatle (konzerve) itd. Tomšičeva ulica je prav verjetno ena izmed najlepših, najbolj urejenih. Kako bo pa takrat, ko bo še nasprotna stran urejena in pozidana? Pod okni restavracije Soča, kjer bivajo družine, je v nasadih in zelenicah navadna smetišnica. Ali res ni občinskega odloka, da mora vsaka stranika imeti v stanovanju smetiščno posodo?

Vsaka nova pa tudi starejša stanovanjska hiša ima v pritličju »ODLOK« o hišnem redu in, če ga stanovalci ne poznajo, kar je zelo verjetno, potem je dolžnost hišnega sveta, da stanovalce pokliče na sestanek in jim hišni red prebere in raztolmači. Odlok o hišnem redu se prav gotovo ne izpolnjuje v marsikaterem stanovanju v mestu. Ponekod celo otresajo preproge in rjuhe skozi okna ne glede, kako se počuti ob tem spodnja stranika. Obcestni nasadi, zelenice, okrasno grmičevje, vse je stalo veliko denarja. Zakaj raste v teh zelenicah in nasadih med rožami vse polno rastlin, ki niso ne rože, ne trava, pač pa plevel in osat. Če hočemo imeti lepo mesto, cvetja, lepe nasade, lep park, potem je treba to vzdrževati, ne pa to, kar smo s trudom in z velikimi stroški napravili, sedaj puščati vnemar. V mestu je več upokojencev z zelo nizko pokojnino, ki jim ne zadošča za preživljanje svoje družine. Niži z novim dodatkom ne bo rešeno gnotno stanje nizko kategoriziranih upokojencev, onih, ki so se upokojili v letih pred 1960. Med temi upokojenci je precej sposobnih in pridnih, razumnih ljudi in morda ne bi bilo narobe, kvečjemu pametno, da bi nekaj teh ljudi od časa do časa zaposlili pri takih vzdrževalnih delih.

Pisma bralcev

Šoferji, pomagajmo si med seboj!

Zelo neljub dogodek se mi je pripetil v petek zvečer 27. avgusta. Pred Zabičami se mi je že v mraku pokvaril avto. Ker kvara nisem mogel popraviti, sem se peš napotil v Bistrico. Bilo je oblačno in rosilo je. Kot nalašč ni bilo nobenega avtomobila v tej smeri in sprijaznil sem se že, da bom pač vso dolgo pot prepešal. Šum avtomobilskega motorja in odsev luči daleč zadaj sta mi le dala nekaj upanja. Vozilo se je naglo približevalo in sem ga z roko ustavljal. Umaknil se mi je s poti na levo stran in nadaljeval vožnjo. V fičku KP 54-52 je bil samo šofer.

V mislih sem se mu primerno zahvalil za prijaznost in nadaljeval pot. Deževalo je in bil sem moker.

Ali je tisti voznik pomislil, da se utegne kaj takega pripetiti tudi njemu?
—KO

SEZNAM NOVIH NAROČNIKOV ZA SEPTEMBER 1965

Ujčić Milka Presso, sig. Guglielmino Strada Traforo Del. Pino 39 Interno, Torino, Italija, Jenko Dušan V. P. 2143/9 Beograd, Don Giuseppe Valenčič 6611 — Brione Verzasca — TI Svizera, Iskra Ivan LOT. 71 THE CROSSWAY KEILOR Melbourne, Vic Avstralija, Mrs. Jennie Čeh. 1180 Evening, Star S. E. E Canton 30 Ohio 44730 USA, Iskra Ivan, V. P. 1973/20 V—3 Pančevo, Srbija, Mavrič Joe Box 112. Strabane PA. USA, Jenko Dušan, V. P. 2143/9 Beograd, Škrlj Miroslov, V. P. 1274/5 Nikšič, Črna gora.

KINO

SEPTEMBER 1965

- 13.—14. IX Ameriški barvni western film: **ZADNJI VEČER**
- 15. Italijanski zabav. film: **BELI ŠEJK**
- 16. Jugoslovanski VV film: **NE JOČI, PETER**
- 18.—19. Ameriški nagrajeni film: **UBITI OPONAŠALCA**
- 20.—21. Zahodnonemški kriminalni film: **ŠEST GROZNIH NOČI**
- 22.—23. Angleški VV film: **DOBAVITELJI**
- 25.—26. Ameriški western film: **MOJA DRAGA KLEMENTINA**
- 29.—30. Francoski kriminalni film: **ZADNIH 15 MINUT.**

Glasilo SNEŽNIK izhaja enkrat mesečno. Izdaja ga občinski odbor SZDL II. Bistrica — urejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik J. Keuc, člani uredništva: F. Munič, M. Lavrenčič, F. Fatur, T. Guštinčič, I. Šuštar, H. Debevec in M. Princ. Tehnični urednik: J. Novak. Tisk Kočevski tisk, Kočevje. Letna naročnina za tuzemstvo 240 din, za inozemstvo 1,5 \$ ali 800 din. Tek. rač. pri NB v II. Bistrici št.: 602-141-608-96. Rokopisov in risb ne vračamo. Naklada 4.000 izvodov.